

Αριθμ. Πρωτ. 871

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ
ΕΠΙ ΤΟΙΣ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΟΙΣ

+ Β Α Ρ Θ Ο Λ Ο Μ Α Ι Ο Σ
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ,
ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ
ΠΑΝΤΙ ΤΩι ΠΛΗΡΩΜΑΤΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΧΑΡΙΝ, ΕΛΕΟΣ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΗΝ
ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΕΝ ΒΗΘΛΕΕΜ ΓΕΝΝΗΘΕΝΤΟΣ ΣΩΤΗΡΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ
* * *

Ἐρώτατοι καί Θεοφιλέστατοι ἀδελφοί,
προσφιλέστατα τέκνα ἐν Κυρίῳ,

Φθάσαντες τήν μεγάλην ἑορτήν τῶν Χριστουγέννων, δοξολογοῦμεν ἐν ὕμνοις καί ᾠδαῖς πνευματικαῖς τόν δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους κενώσαντα ἑαυτόν καί τήν ἡμετέραν σάρκα ἀναλαμβάνοντα Κύριον, ἵνα λυτρώσῃται ἡμᾶς ἐκ τῆς «δουλείας τοῦ ἀλλοτρίου» καί ἀνοίξῃ τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων Παραδείσου τὰς πύλας. Ἀγάλλεται ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, βιοῦσα λειτουργικῶς τό ὅλον μυστήριον τῆς Θείας Οἰκονομίας, προγευομένη τῆς δόξης τῆς ἐσχατολογικῆς Βασιλείας καί δίδουσα χριστοπρεπῶς τήν καλήν μαρτυρίαν τῆς πίστεως, τῆς ἐλπίδος καί τῆς ἀγάπης ἐν τῷ κόσμῳ.

Ὁ «οὐκ ἐκ τοῦ κόσμου» χαρακτήρ τῆς Ἐκκλησίας ὄχι μόνον δέν τήν ἀποκόπτει ἀπό τήν ἱστορικήν καί τήν κοινωνικήν πραγματικότητα, ἀλλά ἐμπνέει καί ἐνδυναμώνει τήν μαρτυρίαν αὐτῆς. Οὕτως, ἡ Ἐκκλησία, ἐν ἀναφορᾷ πάντοτε πρός τόν αἰώνιον προορισμόν τοῦ ἀνθρώπου, διακονεῖ τὰς ὑπαρξιακάς ἀνάγκας αὐτοῦ, ἐπιχέει, ὡς ὁ Καλός Σαμαρεΐτης, «ἔλαιον καί οἶνον» ἐπί τὰς πληγὰς, καθισταμένη ὁ «πλησίον» παντός «ἐμπεσόντος εἰς τοὺς ληστὰς» (πρβλ. Λουκ. ι', 25 – 37), ἰωμένη τὰς συγχρόνους «ἀσθενείας τοῦ πολιτισμοῦ», φωτίζουσα τὰς διανοίας καί τὰς καρδίας τῶν ἀνθρώπων. Ἡ πνευματικότης, ὡς παρουσία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἰς τήν ζωήν τῶν πιστῶν, σημαίνει μαρτυρεῖν ἔργῳ καί λόγῳ περὶ τῆς ἐν ἡμῖν ἐλπίδος καί δέν ἔχει σχέσιν μέ ἄγονον ἐσωστρέφειαν. Τό Ἅγιον Πνεῦμα εἶναι ζωῆς χορηγός, πηγὴ ἀγαθότητος, νομὴ χαρισμάτων, ζωὴ καί φῶς. Ὁ χριστιανός εἶναι φλεγόμενος ἄνθρωπος, φιλόθεος, φιλόανθρωπος καί φιλοκαλικός, δραστήριος καί δημιουργικός.

Τό Εὐαγγέλιον τῶν Χριστουγέννων ἀκούεται καί ἐφέτος εἰς ἕν πολιτισμικόν περιβάλλον, ὅπου ὑψίστη ἀξία θεωρεῖται τό «ἀτομικόν δικαίωμα». Ὁ ἐαυτοκεντρισμός καί ἡ φενάκη τῆς αὐτοπραγματώσεως μειώνουν

τήν κοινωνικήν συνοχήν, ἐξασθενίζουσιν τό φιλάλληλον πνεῦμα καί τήν ἀλληλεγγύην καί ἐργαλειοποιούν τās διανθρωπίνας σχέσεις. Ὁ ἄκρατος οἰκονομισμός καί ἡ ἐκκοσμικέυσις βαθύνουσιν τό ὑπαρξιακόν κενόν καί ὀδηγοῦν εἰς συρρικνώσιν τῶν δημιουργικῶν δυνάμεων τοῦ ἀνθρώπου.

Ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἀδύνατον νά ἀγνοήσῃ τās ἐξελίξεις αὐτάς, τās συνεπειάς τῶν ὁποίων ὑφίστανται πρωτίστως οἱ νέοι, μέ ὄχημα τās σαγηνευτικάς μηχανάς τοῦ τεχνολογικοῦ πολιτισμοῦ καί τās παντοειδεῖς ὑποσχέσεις «ψευδῶν παραδείσων». Ἡ Ἁγία καί Μεγάλη Σύνοδος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας (Κρήτη, 2016) ἐκάλεσε μετ' ἐμφάσεως τούς νέους «νά συνειδητοποιήσουν ὅτι εἶναι φορεῖς τῆς μακράωνος καί εὐλογημένης παραδόσεως τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ταυτοχρόνως δέ καί οἱ συνεχισταί αὐτῆς», νά συμμετέχουν ἐνεργῶς εἰς τήν ζωήν τῆς Ἐκκλησίας, «νά διαφυλάσσουν θαρραλέως καί νά καλλιεργοῦν μέ δυναμισμόν τās αἰωνίους ἀξίας τῆς Ὁρθοδοξίας διά νά δίδουν τήν ζεῖδωρον χριστιανικήν μαρτυρίαν» (Ἐγκύκλιος, § 8 καί 9).

Ἐν τῷ πνεύματι τούτῳ, στοιχοῦντες τῇ προτροπῇ τῆς Ἁγίας καί Μεγάλης Συνόδου καί μέ ἀναφοράν εἰς τήν πρόσφατον ἐκλογήν καί ἐγκατάστασιν τῶν νέων Ἀρχιεπισκόπων Ἀμερικῆς, Αὐστραλίας καί Θυατείρων καί Μεγάλης Βρεταννίας εἰς τās τρεῖς μεγάλας Ἐπαρχίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου ἐν τῇ Διασπορᾷ, ἀνακηρύσσομεν τό ἔτος 2020 «ἔτος ποιμαντικοῦ ἀνακαινισμοῦ καί ὀφειλετικῆς μερίμνης διά τήν νεολαίαν», καλοῦντες σύμπαντα τόν καθ' ἡμᾶς ἱερόν κλήρον καί τόν χριστεπώνυμον λαόν εἰς συμμετοχήν καί εἰς στήριξιν τῆς ἐνθέου ταύτης προσπαθείας.

Ἀποβλέπομεν εἰς τήν ἀνάπτυξιν μιᾶς «διαλεγομένης Ποιμαντικῆς» μέ φαντασίαν καί ὄραμα, μέ ἀκλόνητον πίστιν εἰς τήν αἰρίυτον χάριν τοῦ Θεοῦ καί μέ ἐμπιστοσύνην εἰς τήν δύναμιν τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ προσωποκεντρική αὐτή Ποιμαντική ὀφείλει νά στρέφῃ τούς νέους ἀπό τό «ζητεῖν τά ἑαυτῶν» καί τό «ἑαυτοῖς ἀρέσκειν», εἰς τήν «οὐ ζητοῦσαν τά ἑαυτῆς» ἀγάπην καί εἰς τό «ἀρέσκειν Θεῷ», ἀπό τά «ἀγαθά» εἰς τό «Ἀγαθόν», ἀπό τό «πολλῶν δεῖσθαι» εἰς τό «ἐν, οὐ ἔστι χρεία», συμβάλλουσα εἰς τήν ἀνάδειξιν τῶν χαρισμάτων ἐκάστου ἐξ αὐτῶν. Ὁ ἀληθῶς ἐλεύθερος ἑαυτός γεννᾶται διά τῆς προσφορᾶς τοῦ ἑαυτοῦ μας.

Βάσις διά τήν ἀφύπνισιν τῆς χριστιανικῆς συνειδήσεως παραμένει καί σήμερον ἡ βίωσις καί ἡ κατανόησις τοῦ νοήματος τῆς χριστιανικῆς λατρείας, τοῦ κοινοτικοῦ, εὐχαριστιακοῦ καί ἐσχατολογικοῦ χαρακτήρος της. Οἱ νέοι πρέπει νά συνειδητοποιήσουν ὅτι ἡ Ἐκκλησία δέν εἶναι σωματεῖον χριστιανῶν ἀλλά «Σῶμα Χριστοῦ». Καλοῦμεν τόν ἀνά τήν οἰκουμένην ἱερόν κλήρον τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας εἰς μίαν «κενωτικήν» ποιμαντικήν κινητοποίησιν. Δέν θά ἀναμένωμεν νά ἔλθουν οἱ νέοι καί αἱ νέαι πρός ἡμᾶς, ἀλλά πορευόμεθα ἡμεῖς πρός αὐτούς, ὄχι ὡς κριταί ἀλλά ὡς φίλοι, μιμούμενοι τόν «ποιμένα τόν καλόν», ὅς «τήν ψυχῆν αὐτοῦ τίθησιν ὑπέρ τῶν προβάτων»

(Ἰωάν. ι', 11). Ὁ ποιμὴν εὐρίσκεται πάντοτε ἐν ἐγρηγόρσει καὶ ἐπιφυλακῇ, γνωρίζει τὰς ποιμαντικὰς ἀνάγκας τῶν νέων καὶ τὸν κοινωνικὸν των περίγυρον καὶ δρᾷ ἀναλόγως. Ἡ ποιμαντικὴ του παρέμβασις ἀντλεῖ ἔμπνευσιν καὶ κατεύθυνσιν ἀπὸ τὴν παράδοσιν τῆς Ἐκκλησίας, προσφέρονσα εἰς τοὺς νέους ὄχι ἀπλῶς «βοήθειαν», ἀλλὰ τὴν «ἀλήθειαν» τῆς ἐλευθερίας, «ἢ Χριστὸς ἡμᾶς ἠλευθέρωσεν» (Γαλ. ε', 1).

Μέ αὐτάς τὰς σκέψεις, προσκυνοῦντες μετ' εὐλαβείας τὸ Θεῖον Βρέφος τῆς Βηθλεέμ, εὐχόμεθα πᾶσιν ὑμῖν, ἐκ τοῦ πανεόρτου Φαναρίου, εὐλογημένον τὸ Ἅγιον Δωδεκαήμερον καὶ εὐκαρπον τὸν ἐπὶ θύραις νέον σωτήριον ἐνιαυτόν, ἐπικαλούμενοι ἐφ' ὑμᾶς τὴν ἀείζων χάριν καὶ τὸ μέγα ἔλεος τοῦ συγκαταβάλλοντος τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων Σωτῆρος Χριστοῦ, τοῦ «Θεοῦ μεθ' ἡμῶν».

Χριστούγεννα ,βιθ'
† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως
διάπυρος πρὸς Θεὸν εὐχέτης πάντων ὑμῶν

Ἀναγνωσθήτω ἐπ' ἐκκλησίας κατὰ τὴν Θεῖαν Λειτουργίαν τῆς ἑορτῆς τῶν Χριστουγέννων, μετὰ τὸ Ἱερόν Εὐαγγέλιον.